

УДК 339.13

Ражанська Вікторія

Razhanska Viktoriia

Науковий керівник: к.е.н., доцент С. В. Шпилик

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

**КРАУДФАНДИНГ – СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСУВАННЯ
РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ
CRAUDFUNDING – A MODERN INSTRUMENT OF FINANCING THE
DEVELOPMENT OF INTELLECTUAL CAPITAL**

Назва краудфандинг походить від поєднання англійських слів crowd, що в перекладі означає «натовп», і funding - «фінансування». Власне, назва пояснює принципи методу: колективна робота людей, які добровільно об'єднують свої фінансові кошти, як правило, через Інтернет, щоб підтримати інших людей (власників, творців стартап-компаній тощо). Основний принцип краудфандингу полягає в тому, що проект залучає фінансування у великої кількості некваліфікованих інвесторів (звичайних людей), і, як правило, невеликими сумами: від \$ 1 до \$ 10 000 і більше.

Головна перевага краудфандингу для інвесторів – це можливість взяти участь у перспективних проектах без великих витрат. Особливо це актуально для України з її слабким ліквідним фондовим ринком. Для ініціаторів проектів краудфандинг часто є єдиною реальною можливістю залучити свої перші інвестиції. Негативною стороною краудфандингу є слабкий контроль над реалізацією проектів і, як наслідок, – часті випадки шахрайства. У сучасному світі краудфандинг вважається найдинамічнішим сегментом колективних інвестицій у світі. У 2008 році Слава Рубін, Даная Рінгельман і Ерік Шелл запустили Indiegogo, сайт, який відразу ж став майданчиком для благодійних проектів, різного роду стартапів з креативними ідеями. Але зараз і великі компанії приходять туди, щоб

просунути свій бренд, показати новинки або розповісти про свої цінності. У 2013 році компанія DC Entertainment з проектом «Ми можемо бути героями» зібрала 150 тисяч доларів на допомогу країнам Африки, які страждають від голоду. Фінансових «донорів» спокушали колекційними видання коміксів і фанатськими зустрічами на Comic-Con в Сан-Дієго.

Найпопулярнішими краудфандинг-платформами на сьогодні є: Kickstarter, США; КраудфандінгІнтернешінал (CrowdfundingInternational), Нідерланди; Ulule, Франція; Crowdculture, Швеція; Goteo, Іспанія; Derev, Італія; Wemakeit, Швейцарія; Вулик (Ulej) і Талакакошт (Talaka), Білорусія. Українськими краудфандинговими платформи є Спільнокошт, створений київською спільнотою «Велика ідея» та На-Старті (Na-Starte), створений одеською ІТ-компанією.

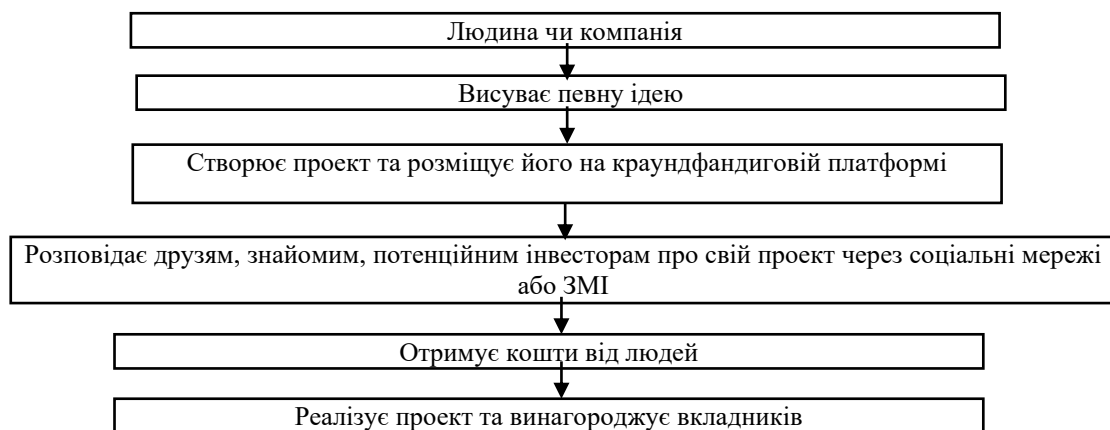

Рис. 1. Стислий механізм роботи краудфандингу

Найбільш відомими українськими проектами, що зібрали кошти за допомогою краудфандинг-майданчиків є Petcube – гаджет для дистанційного спостереження за домашніми тваринами (зібрано \$251 тисячу) та Lametric – універсальний годинник, що окрім часу показує іншу корисну інформацію з Інтернету (зібрано \$258 тисяч).

Отже, краудфандинг – це технологія фінансування через Інтернет, що мобілізує фінансові ресурси «натовпу». Це забезпечує використання фінансового потенціалу населення у виробничих, інноваційних, культурних та інших проектах та є механізмом соціальних інвестицій.